

Write Us Today
ADVERTISING
RATES are
REASONABLE....

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

ZA
2c NA DAN DOBIVATE
"GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (izven tedaj in
praznikov).
ZA \$6.— NA LETO NAD 300 IZDAJ

TELEPHONE: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21st, 1903 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 61. — Štev. 61.

NEW YORK, THURSDAY, MARCH 14, 1940 — CETRTEK, 14. MARCA, 1940

Volume XLVIII. — Letnik XLVIII.

FINSKE OBDOLŽBE

Ker ni dobila pomoči, je morala skleniti mir

HELSINKI, Finska, 14. marca. — Brezupna vojna proti mnogo močnejšemu sovražniku je prisilila Finsko, da je sklenila mir. Armada ni bila razbita; vojaki v zakopih so bili pripravljani na boj; moraa med njimi je bila izborna; toda Fincem je primanjkovalo vojakov in municije, kajti škandinavske in zavezniške države niso poslale pomoči, vsled česar je finsko vrhovno poveljstvo odločilo, da prosi za mir, da se narod obvaruje še nadaljnjega trpljenja.

VNANJI MINISTER TANNER JE GOVORIL PO RADIO

Vnanji minister Vaino Tanner je po radio naznanil narodu, da je Finska izgubila vojno z Rusijo, češ, da je finski narod premajhen in se je moral podvreči diktatorski državi.

ZASTAVE SO BILE RAZOBEŠENE NA POLDROGU

Takoj, ko je Tanner naznanil mir, so bile po celem mestu zastave razobešene na poldrogu, listi pa so izšli s črnim robom. Vseposod je bilo videti ljudi, ki so drugače resni, kako so jokali, ko so brafi žalostno poročilo.

BOJI SO SE NADALJEVALI DO ZADNJEGA

Za Tannerjem je govoril vrhovni poveljnik finske armade feldmaršal baron Karl von Mannerheim, ki je slavil finsko armado kot nepremagljivo ter rekel, da je bilo v vojni ubitih 15,000 Fincev in 200,000 Rusov. Boji so se nadaljevali prav do določene ure premirja.

RUSI SO PREBILI UTRJENO ČRTO

STOCKHOLM, Švedska, 14. marca. — Povod, da so se Finci pričeli pogajati za mir, je bil ta, ker so Rusi prebili tretjo vrsto in najmočnejšo Mannerheimovo obrambno črto. Razbitje Mannerheimove črte je največji vojaški čin po svetovni vojni, ne sicer toliko zaradi vojaške važnosti, temveč zato, ker je finski ministrski predsednik Risto Ryti takoj zatem s svojimi tovariši šel v Moskvo, da se pogaja za mir.

KAJ JE BIL VZROK PREBITJA MANNERHEIMOVE ČRTE?

Kaj je bil vzrok, da so mogli Rusi prebiti Mannerheimovo črto, ki je bila v mnogih ozirih močnejša, kot pa Maginotova črta v Franciji?

Trije vzroki so, ki morejo odgovoriti na to vprašanje: 1. Edino slabo točko v obrambni črti so Rusi slučajno našli; 2. Finci so bili že utrujeni in niso imeli na razpolago svežih čet; 3. ruski poveljniki so porabili svoje najboljše divizije. — Težko je razumeti, zakaj je omagala Mannerheimova črta, ker so jo smatrali za nepremagljivo in se je tudi dolgo držala, ne da bi pokazala le manjšo šibkost. Mannerheimova črta ni samo utrjena črta, temveč cela vrsta utrdb v zvezi z naravnimi utrdbami na Karelijski ožini.

Prva vrsta utrdb ni bila najmočnejša, temveč ostale vrste za njo. Te utrdbe so segale 20 do 30 čevljev globoko pod zemljo in so bile iz jekla in cimenta ter debele po 6 čevljev.

FINSKA DELUJE ZA SKANDINAVSKO ZVEZO

HELSINKI, Finska, 14. marca. — Finska, ki ohaja mir z Rusijo v žalosti premaganega, upa, da bo mogla ohraniti svojo neodvisnost in braniti svoje meje z obrambno zvezo s Švedsko in Norveško.

Tanner je v svojem govoru po radio rekel, da so bila tozadevna pogajanja že v teku, pa jih je vstavila vojna. Pobudo za tako zvezo je dala Finska, ki je prepričana, da ne bi prišlo do vojne z Rusijo, ako bi bila ta vojaška zveza sklenjena lansko poletje.

POVELJNIK NEMŠKE MORNARICE

Admiral Erich Raeder, vrhovni poveljnik nemške bojne mornarice.

Korupcija pri WPA

WPA foreman in politika sta izrabljala delavce v svoje namene. — Omogočila sta jim več ur dela, v zameno so pa morali prispevati v politični sklad.

CAMDEN, N. J., 13. marca. — Tukaj se vrši proces proti G. Dixu, članu demokratskega odbora v Atlantic okrugu, ter proti Thomasu McGrathu, bivšemu WPA foremanu pri nekem projektu v Pleasantville. Proti njima sta pričala WPA delavca Charles Costigan in Lewis Heiss.

Oblast očita obtožencema, izrabljanje delavcev. Costigan je izjavil, da pet tednov zaporedoma plačal Dixu po 10 dolarjev. Denar je bil baše izročil demokratskemu klubu v Pleasantville. V zameno mu je

foreman dovolil delati več ur vsed česar je še enkrat več izasluzil kot njegovi tovariši. Isto je bilo s Heissom.

"Foreman me je povabil v svoje stanovanje," je pričal Heiss, "in mi rekel, da je obtoji WPA odvisen od demokratske znanje. Nagovarjal me je, naj nekoliko prispevam v demokratski sklad. Če bom to storil, mi je obljubil, da bom nič ne izgubil, kajti v zameno mi bo dal toliko več dela." Javnost napeto pričakuje izida tega nenavadnega procesa.

Morilec dobil 20 let

Boksar Kehler, ki je do smrti pobil tajnika nemškega konzulata, je bil poznan krivim. — Vsi izgovori mu niso nič zašlegli.

V Kings County sodišču v Brooklynu je bil v torek jutraj zaključen proces proti 24-letnemu Ernestu W. Kehlerju, ki je bil znan tudi pod imenom Ernie Haas.

Porotniki so se posvetovali skoro pet ur, predno so se sporazumeli glede njegove krivde.

Obtožen je bil umora 42-letnega dr. Engelberta, tajnika nemškega konzulata.

Vsa zadeva je bila precej skrivnostna. Dr. Engelbert je bil vesten uradnik, toda družbe se je izogibal, posebno ženske družbe. V Brooklynu je sam zase zarental hišo šestih sob. Kuhal in gospodinjil si je sam. Sosedje so opažali, da prihajajo k njemu ponoči in podnevi moški, ženske pa niso opazili nobene. Nekega jutra ga ni bilo v urad. Ker ga tu di naslednjega dne ni bilo, je šel neki konzulatni uradnik pogledat, kaj je z njim. Vrata hiše so bila odprta. Dr. Engelbert je ležal v spalnici mrtev. Glavo je imel prebito z nekimi trdim predmetom.

Policija je našla v hiši veliko zalogo živil, našla je pa tudi v njegovi pisalni mizi kakšnih petdeset fotografij nagih moških. Iz tega je sklepala, da dr. Engelbert splošno ni bil normalen in da se je raje z moškimi nego z ženskami pajdasil. Policija je čekirala vse njegove znance in prijatelje ter pri tem našla tudi na Walterja Kehlerja, ki se je takrat mudil v Kanadi. Vse je govorilo zoper njega in kmalu po aretaciji je Kehler priznal, da je usmrtil Engelberta. Rekel je, da ga je nadlegoval z nemožnimi ponudbami in ker se ga drugače ni mogel otresti, ga je udaril z nogometnim kijem po glavi. Njegova dva zagovornika sta skušala dokazati, da je Kehler zakrivil umor v nekakšni samoobrambi, toda oblasti so navedle dokaze, da je bil Kehler večkrat Englebertov gost in da se je podrejal njegovim volji. Porota ga je spoznala krivim. Sodnik še ni izrekel obsojbe, toda zdi se, da mu bo prisodil od 15 do 20 let ječe.

500 ROMARJEV IZGUBLJENIH V DIVJINAH

DAMASCUS, 12. marca. — Petsto muslimanskih romarjev, ki so šli na božjo pot v Mecca je zgrešilo pot v arabskih divjinah. Organizirana je bila sirska rešilna ekspedicija, obstoječa iz zrakoplovov in kamel, da jih reši. Zgubljena procesija je zapustila Hedjaz pred enim mesecem. Približno 20 romarjev, ki so jih našli lačne in izčrpane, blizu Palmyra, so izpovedali, da je procesija zgubila pot, in da je poginilo 300 kamel.

Kratke dnevne vesti

Odrezala sta si lastne noge

HUNTSVILLE, Tex., 13. marca. — O. J. S. Ellington, glavni ravnatelj teksaske kaznilnice za teške zločine je priznal, da si sta pri zadnjem izbruhu samopohabljenosti na Eastham Prison Farm dva jetnika odrezala noge. Oba jetnika sta kronična narkotika.

Osem drugih jetnikov si je prostovoljno polomilo roke, trije imajo zlomljene noge in en jetnik si je odrezal meso s pete.

Ellington pravi, da je jetnike raskočilo, ker je bila opuščena navada dajati jetnikom kavo na polje.

"Tukaj ne bo nobene preikčave," pravi on, "ker tukaj ni nič za preiskati."

Dr. Sidney M. Lister, predsednik kazniškega odbora je izjavil: "Tukaj ne moremo dosti storiti. Je pač zopet isti val, ki izbruhne od časa do časa. To so najhujši zločinci v kaznilnici."

Unijski uradnik spoznan krivim

V New Yorku je bil spoznan krivim Albert Manganaro, tajnik locala 202 AFL unije razvažalcev. Sodnik ga lahko obsodi največ od 15 do 30 let. — Dokazali so mu, da je izsilil od prodajalcev sadja na Washington Marketu približno \$3,600.

Okrajni pravdnik Dewey je rekel, da je proces pokazal, da se vlada unijskih raketirjev bliža koncu. Mali prodajalci bodo vbodoče zaščiteni pred izkoriščevalci.

Zaradi sličnega zločina se bo moral zagovarjati Arthur Waldorf, unijski uradnik in bivši kaznenec. Waldorf je od razvažalcev izsilil nad tisoč dolarjev.

Prodajalce in razvažalce sta izrabljala že dolgo časa, pa sta bila tako nasilna, da ju ni nihče upal ovaditi oblastim.

Welles in angleški laboriti

LONDON, Anglija, 13. marca. — Ameriški državni podtajnik Sumner Welles, ki želi dobiti vse informacije o vojneti stanju Velike Britanije, se je posvetoval večraj z voditelji vladne opozicije, oziroma s člani delavske in liberalne stranke. Najprej je govoril 85 minut z laboritoma Clementom Atlee-jem ter Arthurom Greenwoodom, pozneje pa skoro istotoliko časa z Archibaldom Sinclairom, voditeljem angleške liberalne stranke.

Harry Bridges snuje novo unijo

Znani delavski voditelj, katerega so skušali deportirati, češ, da je komunist, namerava organizirati vse skladiščne delavce v enotno organizacijo.

Te dni je dospel v New York znani delavski voditelj Harry Bridges, o katerem je nedavno na dolgo in široko pisalo vse ameriško časopisje. Bridgesu, ki je avstralski državljan, so očitali, da je član komunistične stranke, oziroma

da je v neposredni zvezi z njo. Proti njemu se je vršil več tednov proces. Ker mu niso mogli dokazati nobene krivde, je ostal v deželi in nadaljuje z organiziranjem delavstva za CIO.

Zaenkrat je njegov namen organizirati od 500.000 do 1.000.000 ameriških skladiščnih delavcev v enotno organizacijo.

Svoje tozadevne načrte, katere so odobrile tri močne CIO skupine, je predložil 6000 članom Wholesale and Warehouse Employees unije.

Ta unija je priključena United Retail and Wholesale Employees of America, katerim predseduje Samuel Uelshock, ki se je z Bridgesom dolgo posvetoval.

Bridges namerava ustanoviti novo narodno unijo, ki bi vključevala Local 66, to je 10 tisoč skladiščnih delavcev, ki so sedaj priključeni CIO International Longshoremen's & Warehousemen's uniji v San Franciscu. ter druge skupine skladiščnikov v dveh velikih CIO narodnih unijah.

Bridgesove načrte podpira National Maritime unija, ki ji načeluje Joseph Curran. Spojitev locala 66 ter Currenovih in Bridgesovih pristavov bi predstavljala eno najmočnejših skupin v CIO.

Bridges bo nedvomno naletel na močan odpor Ameriške delavske federacije. Organizacija razvažalcev, kateri načeluje Dan Tobin, je ena glavnih opor Delavske federacije. Tobin je mnenja, da spadajo skladiščniki že vsaj deloma v področje njegove unije.

Štiriinajstletna mati

SELLERSVILLE, Pa., 13. marca. — 14 letna Mrs. Robert Souder je sinoči porodila krepkega sinčka. Poročila se je leta 1938 z 21 letnim WPA delavcem. Stanujeta v nekoliko preurejenem kokošnjaku.

Umrli v starosti 27,771 dni

BIRMINGHAM, Ala., 13. marca. — Sinoči je umrl J. M. Mealing, ki je bil star 27,771 dni. Če je Mealinga kdo vprašal, koliko je star, ni povedal, koliko let, pač pa, koliko dni.

Begunec se je vrnil

CRAWFORDSVILLE, Ill., 13. marca. — Tukaj so zaprli 28 letnega Allena Boyssa, ker je

posilil in usmrtil neko enajstletno deklico. Ponoči je pobegnil iz ječe. Naslednjega dne se je vrnil rekoč: — Prepričal sem se, da je zame najbolje, če me zaprete in obsodite.

RAZGLEDNIK

USODA MALIH DRŽAV

Zavezniški in nemški bojni tabor si glede vojnih ciljev ni sta edina, v eni točki glede bodoče ureditve Evrope pa soglašata, dasi si jo vsak po svoje zamišlja.

Tako Angleži in Francozi, kakor tudi Nemci so namreč prepričani, da so male države v Evropi le za napotje, da povzročajo zmede in prepire in da so one največ krive, da se Evropa po zadnji vojni ni mogla popraviti.

Zato so načrti obeh taborov soglasni v tem, da bo treba male države na nek način urediti v večje celote, ki bi bile zmožne lastnega življenja in ne bi živele le od podpor in posojil velesil.

Seveda se pa takoj tu že ločijo načrti Nemcev in zavezničkov.

Iz nemških političnih spisov, zlasti pred vojno, odseva želja, da bi Velika Nemčija postala neke vrste matična država za male in srednje obrobne države, ki bi bile kulturno, gospodarsko in politično nanje na-lonjene, ter pod enim vodstvom in varstvom, tako kot je naprimer zdaj že Češka ali Slovaška. Tako bi Nemci vresničili svojo davno zamisel o nemški Srednji Evropi.

Zavezniški pa se bavijo z mislijo, da bi male in srednje države, posebno na vzhodu in jugovzhodu Nemčije, povežali v nekakšno državno federacijo, ki bi štela od 80 do 100 milijon prebivalcev, ki bi ne le politično in kulturno, ampak tudi gospodarsko in vojaško bila sposobna lastnega življenja in obenem močan jez proti razširjenju nacionahih velesil.

Nekateri gredo s svojimi načrti še dalje in bi radi kar vso Evropo povežali v eno samo konfederacijo.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation). Frank Sakner, President; J. Lupsha, Sec. - Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

47th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Sundays and holidays. - Subscription Yearly \$6.-. Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.-; za pol leta \$3.-; za četrt leta \$1.50.-. Za New York za celo leto \$7.-; za pol leta \$3.50. Za inozemstvo za celo leto \$7.-; za pol leta \$3.50.

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVZEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y. Telephone: CHelsea 3-1242

POMAGAJTE nam IZBOLJSATI LIST s tem, da imate vedno VNAPREJ plačano naročnino. Časopis mora odgovarjati potrebi časa. Vsak cent prihranjen pri terjatvi, je namenjen za IZBOLJSANJE LISTA.

POMOČ ANGLEŠKIH DOMINIJEV

Tisti, ki kritizirajo Anglijo, skušajo ustvariti vtis, da angleška vlada ne dobiva zadostne pomoči od svojih dominijev in kolonij. Vsak najmanjši izraz nezadovoljstva, ki se pojavi tukaj ali tam, pritravajo in skušajo dokazati javnosti, da je nezadovoljstvo splošno in da prebivalstvo pokrajini, ki tvorijo angleški imperij, neče pomagati materinski deželi.

Baš nasprotno je rečnica: Združeno kraljestvo pomaga Londonu do skrajnih meja svojih zmožnosti. Ta pomoč je izdatnejša kot je bila za časa svetovne vojne, sodelovanje med Anglijo in njenimi dominijami je večje kot je bilo kdaj prej.

Svoje vojaštvo pošiljajo v Anglijo Indija, Nova Zelandija, Avstralija, Kanada in Južna Afrika.

V Kanadi, Avstraliji, Novi Zelandiji Južni Afriki in Južni Rodeziji so bila ustanovljena vežbališča, na katerih se vožba za letalske pilote nad deset tisoč mladih mož. Samo Kanada je poslal nad petsto izvežbanih pilotov v akcijo.

Slične pomoči je deležna angleška mornarica. Petindvajset tisoč mladeničev iz daljnih angleških dominijev in kolonij se je prostovoljno vpisalo v vojno mornarico in precejšnje število križark je bilo danih mornarici na razpolago.

Dominiji so prilagodili svoje gospodarstvo potrebam domače dežele, importi in eksporti so pod kontrolo, z ozirom na represalije proti Nemčiji je opazati presenetljivo sodelovanje.

Izza izbruhla vojne so se vršile v Angliji štiri dodatne volitve, in zmagali so za vojno navdušeni kandidati. V Jugozapadni Afriki, nekdanji nemški koloniji, so dobili vojni nasprotujoči kandidati le malenkostno število glasov.

Prejšnje čase je delavstvo Jugozapadne Afrike stremilo po popolni neodvisnosti od Anglije, dočim je v sedanji krizi močna parlamentarna delegacija delavske stranke s glasno vzdržalo režim ministrskega predsednika generala Smutsa proti napadam bivšega ministrskega predsednika, generala Hertzoga. Silno razburjenje je povzročilo razkritje, da skupina tajnih radio postaj broadcasta Nemčiji važne podatke glede trgovskih in bojnih ladij. Aretiranih je bilo sedem radio operatorjev, šest Nemcev in neki nizozemski Bur.

Na Novi Zelandiji je bil aretiran Gregor Rieth Maier, bivši radio-operator na jahti nemškega grofa Lucknerja. Maier je s svojimi podatki omogočil potopitev angleških tovornih parnikov "Tairoa" in "Rorio Star." Njegova tajna radio postaja je bila zgrajena že pred letom dni.

Pri volitvah v Kanadi, ki se bodo vršile konci tekočega meseca, bodo nedvomno zmagali zagovorniki angleške vojne politike.

Edinole Irska in Indija nočeta pomagati Londonu v tej vojni, toda njuno nasprotovanje ni naperjeno proti vojni, ampak je posledica političnih nazorov, ki imajo z vojno le malo ali pa sploh nobenega opravka.

V Indiji izrablja močna Kongresna stranka vojno v svoje namene ter skuša na račun vojne iziliti neodvisnost od Anglije.

Indijski narod v splošnem pa ne nasprotuje vojni, pač pa podpira London v sedanjem težavnem položaju.

Nekaj sličnega je na Irskem. Ministrski predsednik Eamon de Valera se boji odobriti angleško vojno politiko, ker bi dal s tem močno orožje ekstremni narodni irski republikanski stranki.

Nekdanji neutrudni borec se je prelevil v slabica, ki drži s tistim, od katerega si obeta več koristi.

"Cable letter"

SE JE CAS, DA VASA VELIKONOČNA POSILJATEV DOSPE V DOMOVINO PRAVOCASNO ZA PRAZNIKE, AKO SE POSLUŽITE "CABLE LETTER". - Pristojbina je \$1.-.

Potniški Oddelek "Glasa Naroda" 216 W. 18th Street New York City

Iz slovenskih naselbin

IZ DOLINE KRASNIH IN OKUSNIH JABOLK

Wenatchee, Wash., "The Apple Capital of the World." - Minulo je že par let, odkar sem čital zadnji dopis iz naše krasne okolice, torej hočem danes, ker dežuje, malo opisati tukajšnje razmere. Kar se tiče dela, je tako, kot večina križem Združenih držav. Kdor ga ima je srečen, kdor ga pa nima, ali ga išče, je pa na državnih, ali občinskih podpori.

Večina jih dela na WPA in to so oni, ki imajo žene in otroke. Par samskih pečlarjev se pa noče Bog usmiliti, če smo ravno kar je nas Slovencev, Stajercov in bratov Hrvatov, se vsi "fejst" korenjaški fantje.

Večina, kar je nas tukaj, lastujemo krasne palače, kakor mali gradovi. Kuhati znamo o-

PESMARICA

"Glasbene Matiče"

Uredil dr. Josip Čerin

Stane samo \$2.-

To je najboljša zbirka slovenskih pesmi za moški zbor. Pesmarica vsebuje 103 pesmi. - Dobite jo v Knjigarni Slovene Publishing Co., 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

Zadela ga je srčna kap. Moje sožalje.

Naj to zadostuje za sedaj; drugič malo opišem tukajšnji nežni spol, posebno ovencele device.

Ni dolgo tega, ko se je ena izrazila, da če dobi Zgago v kremplje, da bo tako dišal kot prekuhana dihurjeva juha. Jaz ne vem, kaj si jim žalega storil Zgaga, saj v tvoji kolo-ri so vedno podučljive reči, posebno za nežni spol. Toraj bodi prevdaren, Zgaga.

Pozdrav vsem pečlarjem kakor tudi pečlaricam po širnem in krasnem Zapadu.

John Zupancic.

SMRT ROJAKA NA ZAPADU

Tukaj pošiljem še \$3.00 za nadaljno naročnina na "Glas Naroda", ki mi je potekla dne 29. februarja.

Prosim, ako bi mi hoteli objaviti teh par vrstic v listu "Glas Naroda" ker imam poročati žalostno novico. Moja prijateljica, Mrs. Jos. Bergar mi piše, da ji je njen mož umrl. Družini Bergar izrekam iskreno sožalje. Mr. Bergar je bil zaveden Slovenec. Akoravno je bil ameriški državljan, ni pozabil, da je Slovenec in je bil jako dober oče svojim otrokom in soprog svoji ženi, zato ga bodo težko pogrešali. Pokojni je ustanovil več društev, mi-lim SNPJ, še ko je bil mlad in nazadnje pa so ga slabe razmere primorale društva zapustiti. Pokojni Bergar je prišel v Ameriko kot mladenič 22let star in je bil doma iz Postojne na Notranjskem. Za ženo si je izbral Miss Urško Smrdel, tudi blizo tam doma iz Petelinja. Bergarjeva družina so bili dolgo let naši sosedje tukaj v Coloradu.

Pokojni zapušča zalujočo soprogo in 17-letno hčerko Jessie ter 15-letnega sina Hilleta.

Naj še omenim, da sem slišal "Slovana" na radio iz New Yorka. Kako lepo ste zapeli, se ne da zapisati, in kako lepo je nam Slovencev Mr. Koprivšek voščil božične praznike. Srčna vam hvala; "Slovani" za lepo petje in Mr. Koprivšek za voščilo. Mi tukaj na zapadu nismo deležni naših programov tako kot na primer v Pensilvaniji in Ohio, ko smo bili leta 1936 na obisku tam, smo lahko poslušali večkrat na radio slovenski program. Tukaj nam pa je od zvonilo.

Za sedaj naj bo zadosti. Pozdrav vsem čitateljem tega lista, in tudi našemu Zgagu.

Mrs. Roise Glazar.

Littleton, Colo.

Peter Zgaga

NAJVEČJA DOBROTA

Moškim samo pijačo očitati, bo seno ali slama, samo da je je vnebovpijoca krivica. Moški namreč radi tudi kaj dobrega pojedjo in se v tem pogledu od žensk prav nič ne razlikujejo. Ne bom rekel, da vsi, so pa med njimi izjeme, ki dajo več za jed kakor za pijačo.

V splošnem pa velja pri njih z ozirom na jed načelo: - Naj

To se pravi, da niso izbirni. Juha, meso, krompir in solata - s tem bi se večina naših ljudi prebila skozi življenje. In včasih kakšno klobaso za priboljšek ali kos subega mesa s hrenom. Le malokateri bo rekel: - Teža ne jem in teža ne in teža ne, - ampak bo jedel vse odkraja, toda če sta mu dana na izbero ričet in telecji goiaš, bo v devetindevetdesetih izmed sto slučajev ričet odvrnil.

Katera jed je najboljša, je težko reči. To je pač stvar okusa in posameznika. Jaz na primer za ves svet ne prenesem in ne prebavam leče, ledi-žolce in rajčice. Drugi spet kaj drugega ne.

Ni me pa sram priznati, da sem v svojem dolgem življenju poleg zlikrofov, ki jih smatram za zelo dobro jed, še marsikaj drugega dobrega zaužil. Če bi me kdo vprašal, kateri jedi dajam prednost pred vsemi, bi se težko odločil.

Dobri so ajdovi ali koruzni žganci s palec debelimi ocvirki.

(Gospodinje mi ne smejo zameriti, če na tem mestu približem neovigljivo resnico, da znajo žgance pravilno skuhati izključno le bohinjki pastirji.) Špehovka je dobra in klobasa je dobra ter prekajen špel, ki je precej nagosto s svetlo-rdečim mesom preprežen. Na tešče bi jedel sladkovodne postirvi z mlado solato, regraton ali motovilcem, če bi ga bilo mogoče spomladi ali poleti dobiti. V slast bi mi šli tržaski rjoki z "žvacteto", srbki pilav, čevapčići in raznjčići; v masti ali olju spočite sveže klobase; pravi madžarski go-laž z romunsko mamaligo; o-cvrt kozliček, tolminska čebul-na potica, gorenjski flancati, domžalski bobje in po ribniško napravljena kavlja (dvo-minij, če ve deset odstotkov čitateljev, kaj da je to.) Prav posebno bi se ne branil ruskega kaviarja, črnovrškega bikovega maselnika, dahmatinskega brodetja ter telečjih vampo-pov na olivnem olju dušenih in nadebelo potresenih s par-mezanskim sirom.

O, dosti dobrih jedi je na svetu, vsak narod, da, skoro vsak kraj ima kakšno specijal-itefo, toda če bi me kdo vprašal, kaj mi je najbolj teknilo, bi mi tole povedal:

Lan-ko spomlad sem bil nekaj tednov v Clevelandu. Pot me je zanesla preko bujnoce-točega vrta v slovensko hišo. Prijazna gospodinja me je vabil v sprejemno sobo, pa sem rajše v kuhinji ostal. Prostor-na, priprosta kuhinja z dvema oknom in vrati na vrt. Sredi nje velika, štirioglasta, belopo-grunjena miza. Vsepovsod uzo-ren red, nikjer nobenega praška.

Gospodinja je bila v zadregi: čia me ni pričakovala in da ni ničesar pripravila. Če bi hotel pokusiti domač kruh?

Šla je v shrambo in se vrnila s celo ped visokim velikim blebecem.

Ko je nož škrtnil ob debeli skorji in se zarezal v belo sredico, je po vsej kuhinji zadušilo.

Nekaj tajinstveno sladko-britkega me je spreletelo, ko sem po tridesetih letih prvič držal v rokah kraječ domačega, slastnega pšeničnega kruha.

To, prijatelji, je moja najboljša in najslajša jed.

ZALOSTNA VEST IZ DOMOVINE

Naznanjam sorodni komu, znancem in prijateljam širom Amerike in Kanade, da sem iz starestarega kraja prejela pismo z žalostno vsebino, namreč, da so umrli, dne 7. februarja ob 8. uri zvečer, moja nad vse ljubljena mati, po domače Gerčova vz Studenea, Nova vas pri Rakeku.

Se nisem prebolela izgube očeta, ker je komaj preteklo pol leta, kar sem bila obveščena o smrti moje matere. To je ude-rec, da ga ni primerjati z nobenim drugim.

"Vas pa ljubi očka ino mamca,

Domača zemlja krije hladna; Hčerki vaši, v tujini daljni, V tugi bolesti, krči se srce."

Nad vse žalostna - Mary Mohar, Barberton, Ohio.

Vsem čitateljem lista "Glas Naroda", veselje velikonočne praznike.

S.POTA.

Lepo, čisto in izbrano petje smo slišali iz New Yorka po radio. Čast vam, Slovenci in Slovenke, za to. Vse priznanje tudi učitelju, ki vodi pevski zbor.

Tudi tukaj imamo kakih 80 milj oddaljeno radio postajo, toda ne slišimo je tako dobro, kot smo slišali pevski zbor iz New Yorka, ko je pel "Tam na vrtu Oljke gore" itd.

(Pozdrav! Matija Pogorelec.

VSEAMERIŠKI KONCERT.

Še enkrat opozarjamo, da bo v torek 19. marca New York Symphonie Orchestra proizvajal v Metropolitan Opera House skladbe najslavnejših ameriških skladateljev pod vodstvom mladega ameriškega kapelnika Izler Solomona. Vstopnice so od 25 centov do \$1.10.

SKEDIŠČE ZA SLOVENSKE FONOGRAFŠKE PLOŠČE. - Pišite za conik. J. MARSIC, INC. 463 W. 42 Street New York

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

DARILNE POSILJATVE v Jugoslavijo

- 100 Dinar. --- \$ 2.40
200 Dinar. --- \$ 4.60
300 Dinar. --- \$ 6.70
500 Dinar. --- \$10.50
1000 Dinar. --- \$20.50
2000 Dinar. --- \$40.-

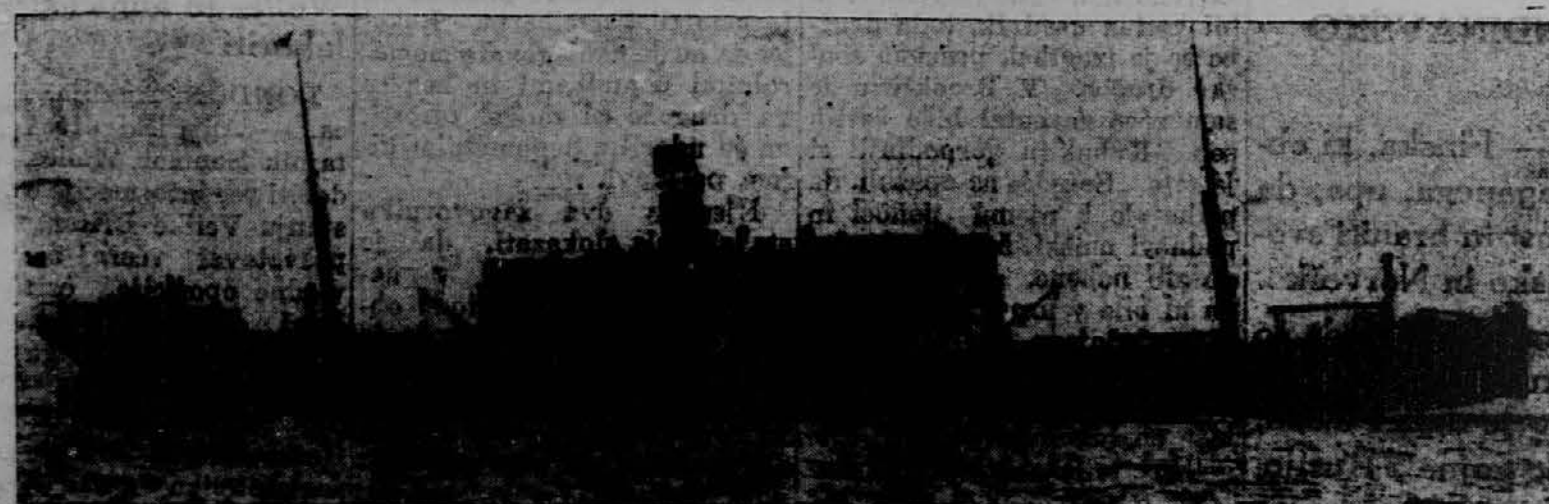
ZARADI RAZMER V EVROPI so bile naše zvezne za denarne pošiljate v Jugoslavijo začasno prekinitve. Sedaj pa smo dobili novo zvezo, po kateri je mogoče našim rojakom vstreči in denar varno pošiljati. Vendar je bila nam povisjana cena, ker so stroški za pošiljanje po tem potu mnogo višje.

Opozarjamo tudi, da se sem in tam more kaka pošiljatev zaradi evropskih razmer zakasnit.

ZA NUJNO POSILJATEV POSLUŽITE SE "CABLE ORDER". - DOPLAČATI JE TREBA \$1.- ZA VSAKO POSILJATEV V JUGOSLAVIJO

SLOVENIC PUBLISHING CO. :: : POTNIŠKI ODDELEK : :: 216 West 18th Street, New York

NEMŠKI LETALCI POTOPILI ANGLEŠKI P ARNIK

Najmanj 108 oseb je bilo ubitih na angleško-indijskem parniku "Domala", ko so naj nemški bombniki vrgli tri bombe, ki so parnik vžgale.

V SOBOTO, DNE 16. MARCA, 1940

(Pričetek ob 8. uri zvečer.)

SE VEŠI POD OKRILJEM

SLOVENSKEGA DOMA na Danube St. LITTLE FALLS, N. Y.

... VESELICA ... S POJEDINO

VABI SE vsa tukajšnja društva kot vse ostale Slovence od tukaj in iz bližnjih okolice, da se udeležijo te prireditve.

ZA JED IN PIAČO BO DOBRO PRESHKELJENO

Igral bo tukajšnji orkester raznovrstne komade, ter se bodo vsaj tudi malo zabavali, ako ga bo volja. - Torej ne zamudite te prilike. - NA SVETIŠČE V SOBOTO 16. MARCA ZVEČER. Frank Maslo.

VSTOPINA JE SAMO 50c ZA ODRASLE, za otroke do 14. leta pa 25c.

Vesti iz slovenskih naselbin

Dopisi so nam vedno dobrodošli, ker zanimajo vse naše čitatele in se z njimi naši rojaki tako rekoč med seboj pogovarjajo.

SLOVENSKI VELIKONOČNI RADIO PROGRAM IZ NEW YORKA

Na veliko soboto, dne 23. marca 1940 od 4.15 do 4.30 popoldne na eni največjih svetovnih radio postaj, WBAF (Red network of the National Broadcasting Co.) bo zapel velikonočne pesmi slovenski mešan zbor iz New Yorka, pod vodstvom Mr. Jerry Koprivšek, Jr., kateri je vodja tega zbora in organist slovenske cerkve sv. Cirila v New Yorku.

Ta radio program bo proizvajan v različnih pesmih z mešanico, kakor tudi samo z moškimi zborom. Po možnosti se bo pela tudi znana latinska "Regina Coeli..." Solisti na tem programu sta: Miss Marija Archul sopranistka, in Mr. Charles Guardia, tenor.

Ta slovenski pevski mešan zbor je nastopil tudi lansko leto na tukajšnji Svetovni razstavi in sicer kar dvakrat: prvič 7. maja na velikanskem mednarodnem programu pod pokroviteljstvom "The New York Daily Mirror" ter drugič ob priliki otvoritve našega Jugoslovanskega paviljona 23. maja 1939.

Slov. pevski mešan zbor jip spojen iz članstva slovenskega cerkvenega zbora ter slovenskega pevskega društva "Slovan" iz Brooklyna ter je kot tak največji slovenski pevski mešan zbor v Greater New Yorku.

Sugestiralo se je že takoj lansko leto po triumfalnih na-

stopih na Svetovni razstavi, da bi ta zbor ostal aktiven tudi v bodoče. Načrtujem se in želim, da bi ta zbor priredil v bližnji bodočnosti en lep svoj prvi koncert v naši naselbini.

Da je bilo možno organizirati tako lep in velik mešan pevski zbor, gre v prvi vrsti zasluga in pohvala vsem članom in članicam našega cerkvenega zbora, kakor tudi članom vedno v dobre namene požrtvovalnega slovenskega pevskega društva "Slovan", ki kor seveda pohvalo v tem oziru zasluži brezdvomno naš agilen rojak, peyovodja Mr. Jerry Koprivšek Jr., ki je ta zbor organiziral.

Rojaki in rojakinje po Združenih državah, kakor tudi v Kanadi, pokažite svoje zanimanje do naše slovenske pesmi s tem, da takoj po tem programu pošljete svojo kritiko glede petja s pisni, v katerih omenite svojo željo, da bi ta zbor še večkrat nastopil ter pogosteje, ako mogoče — ter naslovite liste na: WBAF Radio Station "Slovenian Chorus", New York, N. Y., ker koliko več poslanih pism prejme za naš zbor radio postaja, tem boljši vpliv bo imel zbor, ter tem lažje nam bo zopet mogoče v bodoče nastopiti.

S sobraskim pozdravom,
Anthony Svet
član in poročevalec tega zbora.

V TEJ SEZONI JE NAHOD SLAB POJAV

1. **STEKLENICA** mleka je 22 ené prehrad-preprečuje pomutit. Pijte mleko vsak dan, dvakrat dnevno. Mleko visoko drži moč in daje proti prehladu boreči se VITAMIN A.

2. **POLT** je treba vzgajati od znotraj. Poskusite z mlekom. Mleko je bogato na KALCIJ, ki ga predpljuje, kožni izvedelci. Pijte ga vsak dan.

3. **PIJTE** vsak večer predno goste spati. Čisto mleko bolje se bošte počutiti zjutraj. Mleko ima ALKALIJENO REAKCIJO, ki pomaga spraviti ves sistem v normalnost.

4. **JUNE STOREY**, mlčna zvezdnica pri Republic, ki je nastopila v "South of the Border", se pridružuje drugim zvezdicam, ki pije mleko dnevno, da ohrani živahnost na vrhuncu, tako pa svojo oblastjo.

Send me the booklet, "Milk - The Way to Health and Beauty," FREE and postpaid:

Name _____
Address _____
City _____ State _____

PLEASE PRINT PLAINLY

IZGLEDAJTE LEPŠE, POČUTITE BOLJŠE, PIJTE SVEŽE MLEKO!

HUDA ZIMA V VERMONTU

Minilo je že precej časa, od takrat, ko sem bil nekaj pisał za "Glas Naroda" o gozdarskih razmerah. Nahajamo se v isti kampi. Mraz in sneg se nas drži, kot da bi bili največji prijatelj. Pa nismo jako, ker ta dva potrebujeta preveč drv.

Tukaj v Vermontu nismo imeli še dežja to zimo, snega leži pa 3 čevlje na debelo.

Z našim delom smo gotovi in tudi ne; od prevelikega snega mi je še nekaj ostalo pod snegom in ledom.

V tej hudi zimi je slabo za divje živali. Zajec, lisica, to se beži po vrhu snega, ali uboge srne ne morejo nikamor. Tako je prišlo nekaj srn blizu campe. Zasedli so jih trije psi in so dve srni živi raztrga li. To je bilo ponoči.

Drugi dan smo naznanili to novice, prišli so državni mošje, ki so zato postavljani in so pse postreljali. Gospodar psov je izgubil vse in je moral plačati \$300 kazni. Sedaj imajo uboge živali mir.

Kaj sedaj delamo? Drva žagamo za peči, peremo, živamo, prašičke koljemo in kuhamo. "Glas Naroda" nam je največji prijatelj. Po pošto smo razdeljeni vsaki dan drugi ker nas je pet moških. Kadar nam zmanjka čtiva, smo pa postavili Frank Mikluša za radio, njemu se jih ne manjka.

Slovensko-Ameriški Kalendar smo tudi že prečitali, mnogo dobrega je v njem.

Kaj počnejo Rusi, Finci, Hitler, Mussolini itd., kaj je z romanom? — me vpraša moja boljša polovica. Oženil se bo, ako se ni že, ji odgovorim. Vse to izvem iz našega cenjenega lista "Glas Naroda". Kaj pa naš Zgaga?

Dragi dopisniki, kje ste z dopisi? Prijatelj F. Obreza, kaj ne bo nič? Imaš še mnogo brez posekati, ali si jih že posekal? Ven z besedo! Upam, da me prideš pogledat na to goro, če sem še tak, kakor sem bil. Samo tebi verjamem.

Zdaj grem pa k mojemu prijatelju Mr. John Schwasniku, ki se mahaja na počitnicah da leč proč od nas, v sončni Floridi. Velika razlika od Floride in Vermonta; tam vročina, tukaj mraz. John, vi ste ja ko v nižavi. Na primer, če bi bilo to naravnost doli, in če bi jaz doli pogledal, kjer ribe lovite, bi bilo še več, kakor vrtnec v glavi. Upam, da se imate prav dobro, kar vam iz srca želimo, tudi mnogo uspeha in ribolova.

Kakor ste omenili imate slabo srečo z ribami. Samo malo potrpljenja, pa pride riba. V mojem Kalendarju piše, da je 19. in 20. dober dan za ribolov in potem spet 31. marca. Mogoče vam bo kaj pomagalo. Upam, da se srečni vrnete domov vi in Mary, tako tudi vaš brat Joe in soprogra. Pozdrav!

Za par dni sem bil tudi na farmi z mojo soprogo in otroci pri Mr. in Mrs. John Schwasniku Jr., potni pri Mr. in Mrs. Herman Schwasniki, tudi na farmi v Dolgeville pri Mr. in Mrs. Joe Wesley. Da bi bil

SPORED CERKVENIH OBREDOV NA VELIKI TEDEEN V SLOVENSKI CERKVI SV. CIRILA V NEW YORKU

Cvetna Nedelja:
Ob osmi uri, blagoslov palni v oljki, nato sv. Maša. (Brez pridige.)

Veliki Četrtek:
Sv. Maša ob pol osmih, po sv. Maši prenos Najsvetejšega v stranski oltar. Ob osmih zvečer, ura molitve za Veliki Četrtek.

Veliki Petek:
Sveto opravilo ob sedmih; po sv. Obredih se prenese Najsvetejšega v Božji grob. Ob osmi uri zvečer bo Ura molitve pred Najsvetejšim za Veliki Petek, petje žalostink — poje Cerkevni zbor.

Velika Sobota:
Sveti obredi ob pol sedmih, nato sv. Maša. Popoldne blagoslov jedil in sicer po sledečem redu:
ob 2 uri pri Mrs. Ivanka Ova, na 402 E. 83rd St.;
ob 4 uri v Slovenskem Narodnem domu v Brooklynu;
ob 5 uri pri družini Alois Čušar; ob 6 uri zvečer doma v Cerkv.

Slavnost Vstajenja:
Ob osmih zvečer slovesno Vstajenje. — Cerkevni pevski zbor proizvaja veličastne Velikonočne pesmi. — Blagoslov z Najsvetejšim. Nato spovedovanje.

Velikonočna Nedelja:
Ob osmi uri sv. Maša s slovenskim petjem. — Poje mladinski pevski zbor. — Ob 10 uri Slovesna sv. Maša z leviti. — Poje Cerkevni pevski zbor slavno Gruberjevo mašo na čast Angeljem Varuhom. Vsa slavnost pri 10-ti sv. Maši bo v tem, da bomo imeli sv. Mašo po starokrajsem načinu, z dvema blagoslovoma.

Rev. Pius Petric, župnik.

obiskal vse moje prijatelje, mi ni dopuščal čas.

Torej prijatelji v Little Falls, N. Y. mi naj oprostite, pa drugič na svidenje.

Najlepša hvala Schwasnikovim, ki so nas tako dobro postregli in Mr. in Mrs. J. Wesley. Srečen je človek, če se ima kam zateči k svojim domačim.

Ker se bliža Velika noč, Kristusovo vstajenje, želim vsem mojim prijateljem in čitateljem po Ameriki in Kanadi veselo Alellujo!

Uredništvo prosim, da mi oprostite, ker sem se tako daleč zavlekel z dopisom.

Pozdrav in vesele praznike od družine
Floyd Miklič.

PRAV PRIJAZNO STE VABLJENI NA "Gala Beer Party"

KI SE VEŠI
V NEDELJO, DNE 17. MARCA in
V NEDELJO, DNE 7. APRILA, 1940

KATERE PRIREDI
ODBOR SLOV. NARODNEGA DOMA
233 IRVING AVENUE :: BROOKLYN, N. Y.
Začetek ob 4. popoldne ter do 8. ure zvečer.
Vstopnina \$1.00 za muške, za ženske samo 50 centov. — Na razpolago bo izvrstno pivo, kakor tudi okusne jestvine, katere so vsiete v omejenih vstopninah. — Za obilen posej se vjudno priporoča — ODBOR.
ZA PLES PO IGRAMA IZVRSTNA GODBA

NAROBE VREME V MINNESOTI

CHISHOLM, Minn. — Ker zavno pošljem naročnino, naj malo popišem kako se tukaj v mrzli Minnesoti imamo. Ker se pa svet vrtil, se je letos zavrtela topla zima, v Florido pa mirzlo. Tako lepe zime ne pominijo niti najstarejši naseljenci. Lansko leto je bil celi februar do 30 stopinj pod ničlo, letos pa niti enkrat ne in tudi snega ni veliko. Danes, 4. marca je 25 nad ničlo. Ravno sedaj pa čitam dopis iz Floride od Mrs. Alex Premru, kako se je vdeležila slovesnosti 15. februarja tam v Floridi. Ti isti dan je bil vstreljen Anton Chemak, tedanji župan v Chicagu. In to mi pride v spomin eni dan, ko se je vršil pogreb, obredi na pogrebu so pa bili broadcastani na radio in so trajali celih pet ur. Takega pogreba še ni bilo v mestu Chicagu in mislim, da ga ne bo več.

Lahko smo tudi mi ponosni, ker smo Slovani. Jaz sem ga tudi osebno poznala, saj je živel na West Side med svojim narodom, ni hotel živeti med bogataši, dasiravno bi bil lahko. Ljubil je svoj narod.

Res, velika nesreča, da je moral dati življenje. Bila sem tudi večkrat pred njegovo grobnico, kjer je pokopan poleg svoje žene na Češkem narodnem pokopališču, kjer imamo najljepših grobnic. Veliko številu Slovanov obišče njegovo grobnico vsako leto. Slava njegovemu spominu.

Tukaj se bo vršil koncert Duquesne University Tamburitza Orchestra, pod vodstvom našega rojaka Matt Gouze. — Koncert se bo vršil 28. marca zvečer ob 8. uri v Junior High šoli pod pokroviteljstvom tukajšnjega odbora za radio oro. Ker bo nekaj dobička šlo tudi za Jugoslovansko Radio Oro, je zaletli, da se vdeležite rojaki v velikem številu, ker tak

koncert se ne sliši vsaki čas. (Ta tamburaški orkester je večkrat nastopil na National Broadcasting Zvezi ter je priznan kot enih najboljših v Ameriki. Če želite slišati res nekaj posebnega, ne pozabite na ta večer, 28. marca. — Ne bo Vam žal.) Vstopnice lahko dobite pri meni. Torej se vdeležite v velikem številu. Pozdrav vsem čitateljem G. N., posebno pa pozdravljam svojo prijateljico Mary Pristavec v Chicagi, Ill.

Frances Lukanich.
ZALOSTNA VEST IZ STAREGA KRAJA.

Tukaj pošiljam naročnino za "Glas Naroda" za nadaljnje leto in prosim, da mi pošljete tudi Kalendar. Z njim sem vsako leto zelo zadovoljen.

Dovolite, da ob tej priliki sporočim žalostno vest, da je na Polzeli pri Celju umrla nad vse ljubljena Rezarjeva mama. Ko sem pred par leti obiskala domovino, mi je ob slovesu rekla: "Nežka, zdaj pa le kmalu pridi, da se bove še enkrat videli. Veš, jaz sem že stara 72 let." In meni je bilo pri teh besedah strašno težko, kajti močna je izgledala. Zelela sem da bi se njene besede uresničile. A žal, usoda je hotela drugače, odšla je od nas, odkoder ni več vrnitve.

"Ah, mati, mati, kje si Ti — a Tvoja hčerka tu bledi. Bog ji bodi dober plačnik, saj je gotovo zaslužila. Življenje je kratko a plačilo bo večno."

Hi koncu vse lepo pozdravljam urednike in čitatele lista "Glas Naroda."
Mrs. Kawsek,
Charleston, W. Va.

NAROČITE SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLENDAR ZA 1940. — 160 STRANI ZANIMIVOSTI. STANE VAS SAMO 50 CENTOV. — V Združenih državah lahko pošljete znamke po 2 oz. po 3 cente.

MESTO DELAVCEV DELAJO STROJI

Ker mi je naročnica potekla 28. februarja, Vam pošiljam ček na \$3.00 za nadaljnega pol leta, kajti "Glas Naroda" mi je zelo všeč in ga jako rad čitam, ker sem radoveden, kdo bo v tej vojni zmagal. Mislim, da bodo nazadnje vsi zmagali, ker bodo borni narod pobili, kajti sedaj ne rabijo več de-

lavcev, ker stroji naredijo vse. Tukaj ni posebnih novic, kot samo to, da je zapadel sneg za pol čevlja, sedaj pa dežuje.

Lep pozdrav vsem čitateljem "Glasa Naroda" ter vsem skupaj vesele velikonočne praznike!

Andro Mrak,
Hillerest, Alta., Canada.

40-LETNO PREISKUŠNJO

IMA
JUGOSLOVANSKA KATOLIŠKA JEDNOTA
ELY, MINNESOTA
KI IMA

22,000 članov in dva milijona

in pol dolarjev premoženja.

Organizacija je zanesljiva, nepristranska in zelo priporočljiva zavarovalnica. Zavarujte sebe in svoje otroke pri Jugoslovanski kat. jednoti, ki vam nudi poljubno zavarovanje proti boleznim, nesrečam in smrti

Ako je društvo JSKJ v vaši naselbini, vprašajte krajevnega tajnika za pojasnila, če ne, pišite na glavni urad, Ely, Minnesota.

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

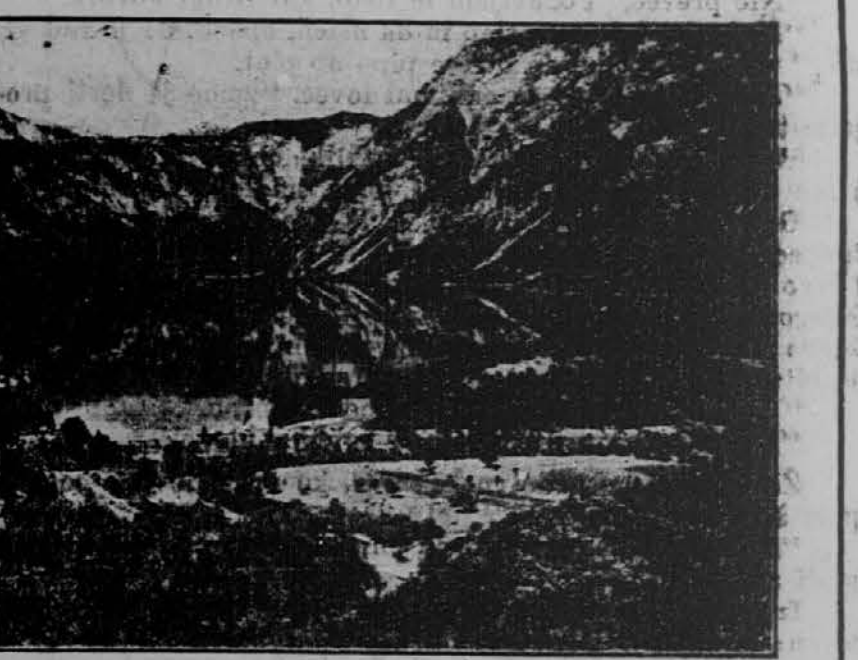
"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA" : : 216 WEST 18th STREET, NEW YORK

Bohinjsko jezero

Planinski Kralj

Spisal L. GANGHOFER.

Za Glas Naroda priredil X. X.

1

Zeleni travnik, po katerem je šel lovec, se je kovinsko svetilikal v popoldanskem solneu.

"Pozdravljen, Hrastar," je zaklical kmetu, ki je slonel na dvorišni ograji, držeč pipo med zobmi. "Kaj se po svojem razgleduješ? No, saj imaš kaj videti."

Na posestvu je bila dvanadstropna stanovanjska hiša, prostor za pose, sašilnica in pralnica, kovačnica, hlev in skednji. Posestvo je bilo slično vasiči sredi vasi. Hišo je oččila od ceste zelena trata, za njo sta bila zelenjadni vrt in sadevčnjak. Gore so bile še pokrite s snegom.

Dan se je nagibal. Iz dimnika Hrastovine se je kadilo. Imenu posestvu se je povsem prilagal gospodar, visok, štridesetletnik, ki je bil najmanj pol glave višji od mlajšega loveca. Obleden je bil v irhaste hlače, zelen telovnik in belo srajco. Izmed širokih ramen se mu je dvigala ponosna glava, iz pravih obrazu mu je bliskalo dvoje živahnih oči. Obraz je razdeval človeka, ki zna prijazno govoriti in strogo zapovedati.

Lovec poleg njega je bil povsem drugega plemena. Bila ga je sama žila in kost. Bil je črnkastega obraza, črnih las, obleden v lovsko obleko. Izpod irhovca so mu gledala vsa obtočena rjava kolena. Vsaka njegova kretnja je razdevala naglico, moč in vztrajnost. Zdelo se je, da vse govori na njem, ko je drdral:

"Davi sem šel oprezovat peteline. Nemara se bo še kateri dobil, ko pride grajski gospod. Grajska hiša sama ne ve, kaj bi počela."

Ozrl se je v grad, dvigajoč se ob obronku gozda.

"Mogoče pride jutri. Dobil jih bo pet ali šest."

"Oho," se je začudil Hrastar. "Vidva pa nista z malim zadovoljna."

"Revir sem precej dobro očistil in prepodil te presnete lumpe." Misil je na divje lovec. "Enega imam pa še na piki"

Pomenbno je pogledal kmeta in nadaljeval:

"Lovišče naj bo tako, kakršno mora biti. Koliko je potrosil stari gospod za zimsko krmo, lovske kočice, steze in vse drugo"

"Naj v miru počiva," mu je pritrdil Hrastar. "Dober možak je bil. Vsa vas je zalovala, ko so ga pred tremi leti odnesli z gradu. Škoda ga je."

"Mladi ne bo nič slabši od njega. Ljubezniv in dober človek. Vse kar imam, imam od njega. Psa, puško, hišico in vse. In lovec, da mu ga ni para!"

"Ko mu je bilo dvanajst ali trinajst let, je bil vedno pri nas, z našim Nudetom sta bila dobra prijatelja."

"Pa res. Kaj pa Nande?"

"Na vojaške vaje je moral. Pisal sem mu, naj se med potoma pri nas ustavi. Pa saj veš, kako je. Pri nas mu manjka delavnice. Če nima nožišča in dieta v rokah, pa ni srečen."

"Nande je res tič. Še ko je bil otrok, je kar mimogrede izrezljal iz polena bogea, možica ali kravico. Njega imam zares rad."

"Kdo ga pa nima rad?" pripomni Hrastar, ves ponosen na svojega brata. "Vse sem mu ponudil, kar hoče. V vasi je vsako leto več letoviščarjev. Če bi imel ob cesti delavnico in malo trgovino, v kateri bi prodajal svoje razbarije, bi dobro napravil. In doma bi bil, pri meni."

"Čust vama, Hrastar! Kaj je lepšega na svetu, kot če dva brata skupaj držita! Kaj je pa sestro? Pri grajski grape v mestu se ji gotovo dobro godi. Kaj ne? Ravno za te ljudi je Hanea. Večkrat se je nisem upal ogovoriti, ker je tako lepo oblečena in ima tak obrazek kakor svetnica."

Gospodar je resno pogledal in se zamislil. Lovec najbrž ni pričakoval odgovor. Njegov pogled se je ustavil na bližnjem skednju, iz katerega je prihajalo razposajeno petje.

"To je pa Cenea, kaj ne? Saj poje, kot da bi bila najeta."

Gospodar se je predramil iz misli.

"Se mi je zdelo, da moraš njen glas že toliko poznati, da ti ni treba vprašati, kdo poje."

"Se ti je zdelo?" ga lovec poredno pogleda. "Kdor Cenea enkrat vidi, je ne more tako zlepa pozabiti. Lani sem jo videl parkrat na planini. Zima je pa dolga."

Lovec pogleda proti nebu, kot da bi govorila o vremenu.

"Ždi se mi, da se ti ni treba pritoževati," pravi mirno, "kajti Cenea nikdar ne drži rok križem."

"Malo preveč jo hvališ," ga zavrne gospodar.

"Nič preveč. Fonavljam le tisto, kar drugi govore."

"Kaj misliš da sem slep in da nisem opazil, da jo rad vi diš!" pravi gospodar in otrese pipo ob plot.

"Jaz?" v zadregi je odkimal lovec. "zame je dosti pre-pametna."

Petje v skednju je prekinil vzklík, nakar je bilo slišati jezen dekliski glas: "Na, tukaj imaš, nadloga zahrbtna!"

Gospodar je namršil čelo. Iz skednja se je prikazal hlapec, oblečen v umazano srajco in stare vojaške hlače. Glavo v razmršenimi svetlimi lasmi je bil stisnil med ramena.

Njegov brkat obraz bi bil še precej čeden, če bi ne imel posevno zarezanih oči, ki so izražale potuhnjenost. Poleg tega je bila polovica hlapčevega obraza sumljivo rdeča.

"Kaj pa je?" ga vpraša gospodar osorno.

"Nič," zamrmra hlapec in se zgubi v hlev.

Že je hotel gospodar nekaj reči, ko opazi lovčev pogled, poln škodoželjne mržnje.

"Boltež, se mi zdi, da te je solnce opeklo po levem licu," kriči za hlapcem.

Iz skednja se oglasi Cenea, in njene besede so veljale lovecu:

"Tudi za te bi bilo bolje, če stopiš v senco. Solnce te bo čisto posušilo. Saj si že zdaj tak, kakor oklešček."

"Tak nikar se ne skrivaj," zakliče lovec. "Presneto moraš biti lepa, ker še tako sladko govoriš. Sam med te je."

"Nikar ne pozabi, da znajo čebele še kaj drugega kot znašati med."

"Naj bo pa konec tega prerakanja," pravi gospodar Juri Hrastar lovecu. "Stopiva raje v hišo. Polič se nama bo prilgel."

(Nadaljevanje prihodnjih.)

Avstralija govori vsemu svetu

Pred nekaj leti je izbruhnila vojna v ozračju. Nešteti so članki, obiski, preiskave, statistike, ki so obravnavale to vojno v tej ali oni obliki. Ta poplava različnih objavljenih razprav je dokaz, kako napeta je borba za ozračje in sicer sedaj v dobi vojne tem bolj, saj je poročevalska služba po radiu razpredena po vsem svetu in najrazličnejših jeziki, tako da je prava jezikovna zmeda na vseh valovnih dolžinah. Tehnično čudo, ki omogoča to vojno v ozračju, se dozdeva človeku 20. stoletja samo po sebi umevno. Vendar radio še ni dokončno izgotovljen. Vsek dan najdejo tehniki kako novo točko, ki izpolnjuje to, kar imamo. Zato je pa tako zanimiv sistem nove avstralske radijske službe. Že več let ima Avstralija najbolj razpredeno radio omrežje vsega sveta. To se pravi, da ima največ sprejemnikov in največ oddajnih postaj (seveda sorazmerno s številom prebivalstva). Avstraleci imajo tako ugodne prilike za življenje, da si morejo radio privoščiti tudi kmetje in delavci. Zato je pa vlada s svoje strani posegla v vojno v ozračju z veličastnim programom, ki se mu čudijo celo najbolj preizkušeni evropski tehniki radia.

Pri mikrofonu stoji sir H. Gullett, 61-letni avstralski minister za zunanje zadeve in poročanje. Do svojega 50. leta je bil ta človek, ki se je šele v pozni dobi posvetil politiki — časnikar. Tudi prejšnjo svetovno vojno je preživel kot vojni poročevalec velikih avstralskih listov na francoski in pozneje na orientalski fronti. Od letošnjega novega leta pa je postal radijski napovedovalec, in novi avstralski oddajni program za ves svet je njegova zamisel in jo tudi sam osebno izvaja. Na njegovem pisalniku stoji mikrofon in z novim oddajnikom na kratke valove je v zvezi z južnim delom otoka. In po teh kratkih valovih je govoril minister Gullett najprej v angleškem jeziku, in sicer tole:

"Mnogo vzrokov imamo, da govorimo svetu brezzično. Prvič zato, ker o Avstraliji svet tako narobe misli, in to hočemo popraviti. Drugič ker smo na življenje in smrt zvezani z britsko krono in da smo tudi mi v vojni, če je v vojni Velika Britanija. In prav tako, kakor pošiljamo v Evropo vojake, letala, orožje, pilote, prav tako pošiljamo svoje misli na nevidno fronto propagande. Tretjič je potrebno, da slišijo naš glas zavezniki v Vzhodni Aziji, Poloneziji, v Tihem oceanu, v Indijskem

oceanu. In četrto hočemo, da naši prijatelji in naši sovražniki tam v stari Evropi vedo, da smo tukaj, da morejo z nami računati in kaj da mislimo in kje stojimo. Iz vseh teh razlogov bomo odslej govorili v 25 jezikih vsem narodom sveta. Povedali jim bomo, kako si mislimo bodoči miroljubni svet."

In od tega 1. januarja dalje se razlega po kratkih valovih iz Lindhursta glas Avstralije in ga je slišati v Evropi v jutranjih urah med 7. in 10. uro. Pa ne samo, da odmeva ta glas po svetu v velikih svetovnih jezikih, kakor angleščini, francosščini, nemščini, španščini, italijansščini, ruščini, kitajščini in japonsščini, ampak tudi majhni jeziki niso pozabljeni, kakor grščina, turščina, arabščina, holandsščina, malajščina, tibetščina, vsa narčja Indije, celo afriško mešanico iz holandsščine in angleščine (za-

man iščemo srbohrvaščino in slovensščino, ki sta nemara vendar bolj važna jezika kakor afriščina). Tako je postala Avstralija mogočen zaveznik voje v ozračju. Zares se svet zmeraj bolj manjša.

Ta 60-letni gospod je zdaj v svoji domovini junak dneva. Časnikar, minister in napovedovalec radia vodi veliko vojno v ozračju. Zmagoslavni general pa je sivolasi gospod v sivi športni obleki, ki sedi pri svoji mizi in govori v mikrofon.

OTVORITEV BATOVEGA ZAVODA.

Pred nekaj meseci je bilo naznanjeno, da bo Batova čevljarica družba v Belcamp, Md., otvorila industrijski in trgovski zavod.

Iz različnih razlogov je bila otvoritev prvega razreda odročena do 1. maja 1940. prihodnji letnik 1940-1941 pa bo odprt 15. julija 1940.

V to šolo bodo sprejeti mladeniči stari nad 16 let in ne

nad 18 let. Dovišiti pa morajo High School. Kot smo že prej poročali, se gradi v Belcamp tovarna, kakoršne so v Borovem, Vukovaru, Nišu, Vysokem, Beogradu in drugih krajih Jugoslavije.

Dečki, ki se žele naučiti izdelovati čevlje iz usnja ali gumija, ali pa inžinirstva, ali pisarniškega dela, naj pišejo na Dept. 725 Education, Bata Shoe Co., Inc., Belcamp, Md.

PREDHODNICE NAŠIH ŠIVANK.

V vseučiliškem muzeju v Philadelphia, Pa. je videti v zbirki vsakovrstnih kosti nekoliko tenkih kosti, ki jih napis označuje kot predhodnice današnjih šivank. Te igle izvirajo iz časa, ko je človek kože ubitih sovražnikov in živali skušal malo predelati, preden jih je uporabil kot obleko. To obleko je hotel pritrčiti nase in ji dati določeno obliko.

S končastim predmetom, kakršnih je našel v naravi dovolj je v kože prebijal luknje,

NAROČITE SLOVENSKO - AMERIKANSKI KOLEDAR ZA 1940. — 160 STRANI ZANIMIVOSTI STANE VAS SAMO 50 CENTOV. — V Zdrženih državah lahko pošljete znamke po 2 oz. po 2 cente.

skozi katere je potem potegnil jermene ali vrvice. Prva igla, s katero so vrvice, ki naj bi oblačila stisnila k telesu, povlekli skozi pripravljene luknjice, je bil kakšen trn, kakor nam kažejo najdbe v pradavnih grobovih na Angleskem. V Dordogni so poleg mnogih koščenih rezbarij našli spet koščne igle vseh mogočih oblik. Takšne so našli tudi v Švici.

Mnogi izmed teh primitivnih igel še niso imele usēs., temveč samo vrez na močnejšem koncu, a nit ni zdrsnila ob iglo. Pozneje so ljudje začeli izdelovati bronaste in železne igle, še dolgo po so se ohranile igle iz ribjih kosti. Eskimi in drugi primitivni narodi jih uporabljajo še dandanes.

Spisi Josip Jurčiča:

I. ZVEZEK: Uvod — Narodne pravljice in pripovedke. — Spomini na deda. — Jurij Kozjak. — Jesenska noč med slovenskimi polbari. — Domen. — Dva prijatelja.

II. ZVEZEK: Jurij Kobila. — Tihotapec. — Vrban Smukova ženitev. — Klosterski žolnir. — Grad Rojinje. — Golica.

III. ZVEZEK: Deseti brat. — Nemški valpet.

IV. ZVEZEK: Cvet in sad. — Hči mestnega sodnika. — Kozlovska sodba v Višnji gori. — Dva brata

V. ZVEZEK: Sosedov sin. — Sin kmetkega cesarja. — Med dvema stoloma.

VI. ZVEZEK: Dr. Zober. — Tugomer.

VII. ZVEZEK: Lepa Vida. — Pipa tobaka. Moč in pravica. — V vojni krajini. — Prava med bratoma.

VIII. ZVEZEK: Ivan Erazem Tatenbah. — Bojmi se te. — Črtica iz življenja političnega agitatorja. — Telečja pečerka. — Šest parov klobas. — Po tobaku smrdiš. — Ženitev iz nevoščljivosti. — Spomini starega Slovence Andreja Pajka.

IX. ZVEZEK: Rokovnjači. — Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ko je krompir grade. — Pona-rejeni bankovci

X. ZVEZEK: Veronika Deseniška.

CENA VSAKE KNJIGE \$1.50

10 zvezkov...\$10

Ivan Pregelj: Izbrani Spisi

Bogovec Jernej

(Spisal Ivan Pregelj)

Pisatelj je posegel v dobo, ko se je začel širiti protestantizem po Slovenskem. Pridigarja Jerneja je klasično opisal. Romanu so dodana potrebna pojasnila.

Cena \$1.50

ODISEJ IZ KOMENDE. — Zapiski gospoda Lanspreškega. 269 strani.

V tem III. zvezku nam prikaže Pregelj prelepo postavbo našega velikega narodnega gospodarja 18. stoletja, Petra Pavla Glavarja. Hrbtenico temu delu tvori že pred leti napisana večerniška zgodba o mladostnih letih Glavarjevih, a dopolnil je to mladostno sliko z Glavarjevimi zapiski, ki nam ga kažejo v njegovi življenjski modrosti pri čebelah, na njegovem gradu Lansprežu, kjer mu sivo glavo ozarja mlada ljubezen njegovega oskrbnika in nesrečne kontese Klare. S Peter Pavlom Glavarjem je ustvarjena najboljša slovenska ljudska povest. Knjiga nam postvarja kos slovenske preteklosti in iz nje diha slovenska zemlja sama.

Cena \$1.50

ROMAN TRESH SRC. Spisal Jack London. (432 strani.) Ena najbolj zanimivih in najdaljših povesti slavne ameriškega pisatelja. Ko jo človek prične čitati, se ne more odtrgati od nje. Jack London je mojster opisovanja, navzlic temu je pa roman na vsi moč živahen in zanimiv.

Dana \$1.50

Naročite pri:
Knjigarni Glas Naroda
216 W. 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

Denarne pošiljatve

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V ITALIJO

\$ 5.90	.....	Lir 100
11.50	.....	" 200
17.00	.....	" 300
28.00	.....	" 500
55.00	.....	" 1000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVREŽENE S POREMBI GORI ALI DOLI

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO 61.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(TRAVEL BUREAU)
316 W. 18th ST., NEW YORK